

Handwritten signatures and notes at the top of the page.

אליהו בן זאב חכם

התגלות העולם המאחד בארץ ישראל

ט

כשהתגלות של העולם המפורד מתגברת על התגלות העליונה של העולם המאחד, החומריות מתגברת על הרוחניות, והתאוות הגופניות עומדות הן אז בשורה הראשונה של תכנית החיים, ואפלט העולם רבה היא וכשההשקפה של העולם האחדותי מתגברת, אז המשוקות הרוחניות וכל השאיפות העדינות מתגברות, והעולם הולך הלוך ואור.

אז ירא דארץ ישראל הוא המחכים, הנותן הארה בגשמה להשכיל את היסוד של העולם המאחד. בארץ ישראל יונקים מאור החכמה הישראלית, ממהות החיים הרוחניים המיוחדים לישראל, מהשקפת העולם והחיים הישראליים, שהיא ביסודה ההתגברות של העולם המאחד על העולם המפורד. זהו היסוד של ביטול עבודה זרה וכל שאיפותיה וסעיפיה.

בארץ העמים הטמאה אי אפשר להשקפת העולם המאחד להגלות, והעולם המפורד שולט בחוקה, והשקפתו הפרטית והמפורדה, המחולקת ומנוכרת, היא הרודה בכל מערכי החיים, ועם כל התאמצות לגשום נשימה ישראלית ולהשכיל אל היסוד של העולם האחדותי, אור ארץ העמים מעכב. על כן מלאה היא האדמה הטמאה שבחוץ לארץ מסרחון עבודה זרה, וישראל שבחוץ לארץ עובדי עבודה זרה בטרהה הם. ואין דרך להגצל מחרפת עבודה זרה כי אם בכינוסן של ישראל לארץ ישראל, לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים.

מסוגלת היא ארעא דחשוכא לפלפול הפרטים, הבא מתוך הפרור, אבל חכמת האורה רק בארץ האור נמצאת, אין תורה כתורת ארץ ישראל.

אליהו בן זאב חכם

המעין הרוחני בארץ ישראל

קיו

בארץ ישראל המעין הרוחני של פנימיות הקודש, שהוא אור החיים של נשמת כנסת ישראל, מתגבר הוא מאליהו. רק סיוע הוא צריך מהעבודה המעשית והשכלית, שהיא משתכללת בעמל כפיו ועמל רוחו של האדם. אבל בחוץ לארץ עיקר הקגין הוא בא רק מצד היגיעה, החיקור, הביקור, הנסיון וההתעמקות. וההארה האלהית, המתגברת משפעיה הרוחניים של הגשמה, היא באה בתור סיוע, ודבר נטפל, לשכלל את האוצר הרוחני, שבא ומתאדר על ידי העמל של המלחמה נגד המחשכים הרבים, השולטים בכל ארעא דחשוכא, של חשכת הגלות.

אמנם המצב הזה, העקריות של מעשה האדם ועמלו, והטפלות של האור הנשגב השמימי, איננו דבר קבוע במדותיה של כנסת ישראל. כי מיד בהקבע האומה בארץ חמדתה ישונו כל הסגולות להיות נקבעות בסדרן הראוי, והרכוש הרוחני הגדול, שנצבר בכל משך ימי הגולה, יהפכו ערכיו, וישונו גם הם לגלות את העקריות שבהם בצדם האלהי, בשפעתם החיה העליונה, ואת טפילותם בצדם האנושי, של עמל האדם ופרי התבוננותו, השכלית וההרגשית, לכל פלוגותיה.

המרפא היותר גדול לאלה התחלואים הבאים רק מידי פראות וחסרון נימוס תכסיסי. ע"כ, אין הגלות קשורה בעקבם, ביחוד אין הגלות קשורה בהם עצמם, כ"א בתוצאותיהם הרחוקות, שגם אלה יכולות להרפא עם ישוב האומה והתכוננותה. אבל הדבר הממאיר שכשהוא מכניס את ארסו, אין עוד רפואה כ"א ע"י הגלות והתרבן הלאומי והמדיני, והפיכת חיי הציבור משרשן - שרק אז יוכלו יחידים הפזורים להתחיל לצאת מתוך הבצה של הרשע והזוהמא - הוא רק אותה הנבלה של השחתת המוסר המתלבשת בכלים של נימוס, שאין השכלול המדיני מכריח את סתירתם, והוא כנחש ישף⁴ ויפיל למשואות⁵ כל עם ולשון בקיומו החמרי והרוחני, אלו בני"א שאוכלין ושותין זה עם זה, אלה בעלי נימוס וריעות, והזוהמא והנבלה היא מלופפת בסדר חיים פנימה עמוק עמוק. נגע זה כשמתפשט בארץ אין לו רפואה. אם תוסיף המדינה שכלול ואם יוסיף הלאום גבורה ועז, יוסיפו החיים החיצוניים לתן עוד אמץ לשיקוע של הנבלה המגועלה. ואם לא תוקדם לזה רפואה של מהפכה עזה, המהרסת ומכלה את כל מוסדי החברה הרעים עם כל הנימוסים המנוולים, תוכל הנהגה כזאת לכלות את כל היחידים מנפש עד בשר⁶, ולהביא כליון שלם לאומה, בצורה של צרעת ממארת בגוף האנושיות כולה. ע"כ, דוקא למחלה המתועבת, המלוכשת סדרים נימוסיים, מוכרחת היא התולדה לכא, שיגלו עתה, בלא איחור זמן בראש גולים. אמנם יוכל להיות שהניוול ההמוני עזר לזה

כב. "השוככים על מטות שן וסרוחים על ערשותם", אר"י בר"ח, מלמד שהיו משתינים מים בפני מטותיהם ערומים. מגדף בה ר"א, א"ה היינו דכתיב "לכן עתה יגלו בראש גולים", משום דמשתינים מים בפני מטותיהן ערומים יגלו בראש גולים. אלא אר"א, אלו בני"א שהיו אוכלים ושותים זע"ז, ודובקין מטותיהן זו בזו, ומחליפין נשותיהן זע"ז, ומסריחין ערשותיהם בש"ז שאינו שלהם. הניוול של ההנהגה יוכל באמת להביא ירידה גדולה לאומה והשפלת מוסרה, כשם שהטהרה והנקיון הוא מעדן את הרוח ומועיל לרוממות הנפש. אבל עלינו להבריל בין החלאים המוסריים, שהם יכולים להשתרש בעומק החיים, עד שלא תהי' שום תרופה לאותו הציבור כ"א כליונו מן העולם, ולאומה הישראלנית] שהכליון א"א לה - כי עם ד' הוא עם עולם¹, וכשם שא"א לעולם בלא רוחות כך א"א לעולם בלא ישראל², והננו כרותי ברית על עצם הקיום הנצחי, "ויסרתין למשפט ונקה לא אנקן"³ - מסבכת המחלה האיומה ההיא שהיא מחוברת עם תכונת ההעברה מן העולם, את הפיזור והגלות, שע"י הגלות נעקרין חיי הציבור ממקורם, ועי"ז מסתלקים מהם ג"כ עוצם ליקוייהם המוסריים שהתאזרחו בהם. ע"כ, הנה הניוול החיצוני, אע"פ שהוא עלול להביא תוצאות רעות, לבד מה שהוא רע ומזיק מצד עצמו, מ"מ עצם הפרחה הלאומית והתעלות החיים, בפרט העירוב בין הבריות, וההכרח של הישוב המדיני, כשמתרבה, הוא בעצמו הכח

כב. 1. ישעיה מר, ז. יחזקאל כו, כ. 2. תענית ג, ב. 3. ירמיה ל, יא. 4. משלי כג, לב. 5. עפ"י תהילים עז, ח. 6. עפ"י ישעיה י, יח.

שמעון קרני

שיד. המחשבות וההרגשות הבאות מכח ההארה האלהית הכללית, אינן מתקבלות בכנסת ישראל לשאת פרי וענף, ולגדל גידולים יפים ומתקיימים, כי אם כשהם באים מורכבים בהרעיונות העצמיים של כנסת ישראל עצמה, של טבע האומה במהותה הפנימית. וההרמוניה הגמורה בין אלה ההשפעות, הם דרגות של היחוד השלם, יחוד קוב"ה ושכינתיה, שעני כל אליו נשואות.